

Balıkesir Üniversitesi Tarih Bölümü
Ders Öğrenme Çıktıları Analizi
(2025-2026 Güz Dönemi)

Özet

Bu rapor, Balıkesir Üniversitesi Tarih Bölümünün lisans düzeyindeki ders öğrenme çıktılarının analiz edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmada bölümün öğrenme çıktıları tematik olarak incelenmiş; tarihsel bilgi, araştırma yöntemleri, disiplinlerarası yaklaşım, dijital okuryazarlık ve etik değerler bağlamında değerlendirilmiştir. Mevcut çıktılar kuramsal açıdan güçlü bir çerçeve sunmakla birlikte, uygulama alanları, dijital tarih çalışmaları ve uluslararası literatürle etkileşim bakımından geliştirilmesi gereken yönler tespit edilmiştir. Rapor sonunda programın niteliğini artırmaya yönelik önerilere yer verilmiştir.

Bu analiz şu dersleri içermektedir:

Prof. Dr. Ahmet KOLBAŞI: Osmanlı Tarihi V, Osmanlı Devleti Çağdaşlaşma Hareketleri, Siyasi Düşünceler Tarihi, Yeni ve Yakın Çağ Ticaret Tarihi
Prof. Dr. Serkan SARI: İslam Tarihi ve Uygarlığı I, Büyük Selçuklu Tarihi, Selçuklu Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi, Bilim Tarihi I
Doç. Dr. Mustafa ÖĞE: Tarih Bibliyografyası, Osmanlı Paleografyası I, Osmanlı Sosyo-Ekonomik Tarih I, Yeniçağ Tarihinin Yerli Kaynakları I
Doç. Dr. Serap SUNAY: Balkan Tarihi, Çağdaş Dünya Tarihi I
Doç. Dr. Ferruh KAYALAN: Cumhuriyet Dönemi Dış politika İran Tarihi I, XX. YY Ortadoğu I
Doç. Dr. Hatice KERİMOĞLU: Rusya Tarihi, Çağdaş Türk Tarihi I
Dr. Öğr. Üyesi Azer GÜRCAN: Türk-İslam Devletleri Tarihi I, Anadolu Selçuklu Tarihi, Haçlı Seferleri Tarihi I
Öğr. Gör. Oylum BÖLÜK: Eskiçağ Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası, Eskiçağ Tarih ve Medeniyeti I, Roma Tarihi, Yunan Mitolojisi.
Arş. Gör. Dr. Ezgi AYDOĞMUŞ: Tarih Metodolojisi, Osmanlıdan Cumhuriyete Tarım Tarihi I

1. Ders Öğrenme Çıktıları Bulguları

Balıkesir Üniversitesi Tarih Bölümünün lisans düzeyindeki öğrenme çıktıları, öğrencilerin tarihsel bilgi birikimine sahip, analitik düşünebilen ve bilimsel araştırma yöntemlerini kullanabilen bireyler olarak yetiştirmelerini hedeflemektedir. Öğrenme çıktıları aşağıdaki ana temalar etrafında şekillenmiştir:

- **Tarihsel bilgi ve kavrayış:** Antik Çağ'dan günümüze dünya ve Türk tarihinin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmelerini kronolojik ve tematik çerçevede kavrayabilme.
- **Kaynak okuma ve analiz yetkinliği:** Osmanlı Türkçesi başta olmak üzere farklı dönemlere ait tarihsel belgeleri okuyup yorumlayabilme; birincil ve ikincil kaynakları ayırt ederek eleştirel değerlendirme yapabilme.
- **Edebi, kültürel ve toplumsal bilinç:** Tarihsel süreçlerin kültürel, düşünsel ve toplumsal arka planlarını analiz edebilme; medeniyetler arası etkileşimleri değerlendirebilme.
- **Bilimsel ve etik değerler:** Tarih araştırmalarında veri toplama, kaynak tarama ve analiz süreçlerini akademik etik ilkeler çerçevesinde yürütme.
- **Disiplinlerarası farkındalık:** Tarih biliminin sosyoloji, antropoloji, arkeoloji, siyaset bilimi ve ekonomi gibi diğer sosyal bilimlerle ilişkisini kavrayabilme.

- **Yabancı dil yetkinliği:** Uluslararası tarih literatürünü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilgisi.
- **Dijital ve arşiv okuryazarlığı:** Arşiv sistemleri, dijital veri tabanları ve tarih araştırmalarında kullanılan teknolojik araçları etkin biçimde kullanabilme.
- **Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlılık:** Cumhuriyet tarihi ve inkılâp sürecini kavrayarak çağdaş, demokratik ve laik değerler doğrultusunda tutum geliştirme.

Bu bulgular, bölümün hem kuramsal tarih bilgisini hem de uygulamalı araştırma becerilerini dengeli biçimde kazandırmayı amaçladığını göstermektedir.

2. Ders Öğrenme Çıktısı Değerlendirme Sonuçları

Yukarıda sunulan öğrenme çıktıları kapsamlı ve çok yönlü hedefler içermektedir; ancak eleştirel bir değerlendirme yapıldığında aşağıdaki hususlar öne çıkmaktadır:

- Öğrenme çıktılarında öngörülen yüksek düzeyde belge okuma becerilerinin, uygulamalı ders saatleriyle yeterince desteklenmemesi öğrencilerin pratik kazanımlarını sınırlayabilir.
- Paleografi gibi uzmanlık gerektiren alanlara yönelik çıktılar mevcut olmakla birlikte, bu becerilerin düzenli uygulama ve atölye çalışmalarıyla pekiştirilmesi gerekmektedir.
- Yabancı dil yeterliliği hedeflenmiş olsa da, müfredatta uluslararası literatürle sistemli temas sağlayacak içeriklerin artırılması önem taşımaktadır.
- Dijital tarih, veri görselleştirme ve sayısal beşeri bilimler gibi çağdaş tarihçilik yaklaşımlarının programa yeterince entegre edilmemesi, öğrencilerin güncel akademik gelişmelere adaptasyonunu sınırlandırabilir.
- Tarihsel olayların sanat, düşünce ve din tarihiyle ilişkisini ele alan çıktıların disiplinlerarası yöntemlerle daha sistematik biçimde sunulması gerekmektedir.

Bu değerlendirme, öğrenme çıktılarının kuramsal olarak güçlü bir çerçeve sunduğunu; ancak uygulama, teknoloji entegrasyonu ve uluslararasılaşma boyutlarında gelişime açık alanlar bulunduğunu göstermektedir.

3. Genel Değerlendirme

Balıkesir Üniversitesi Tarih Bölümünün ders öğrenme çıktıları, tarihsel süreçleri kronolojik ve tematik bağlamda analiz edebilen, eleştirel düşünebilen ve bilimsel yöntemleri uygulayabilen bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Program, öğrencilerin hem kuramsal bilgi düzeyini artırmayı hem de araştırma ve yorumlama becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Özellikle birincil kaynak analizi, arşiv çalışmaları, Osmanlı Türkçesi bilgisi ve tarih yazımı yaklaşımlarını karşılaştırabilme gibi çıktılar, öğrencilerin akademik yeterliliklerini güçlendirmektedir. Bunun yanı sıra akademik etik, dijital araştırma araçlarının kullanımı ve Cumhuriyet değerlerine bağlılık programın değer temelli çerçevesini oluşturmaktadır.

Bununla birlikte programın genel yapısı incelendiğinde, geleneksel tarihçilik anlayışının ağırlıklı olduğu; dijital tarih çalışmaları, veri analizi yöntemleri ve küresel tarih perspektiflerinin daha sınırlı yer bulduğu gözlemlenmektedir. Teorik yönü güçlü olan müfredatın, saha araştırmaları, arşiv stajları ve proje temelli uygulamalar bakımından desteklenmesi gerekmektedir. Ayrıca uluslararası literatürle etkileşim kurma becerisinin çıktılarda yer almasına rağmen, bu hedefin müfredat içinde ne ölçüde

AP 0

desteklendiği değerlendirilmelidir. Dolayısıyla genel değerlendirme, programın güçlü akademik temeller üzerine kurulu olduğunu; ancak uygulamalı deneyim alanları bakımından gelişime açık yönler taşıdığını göstermektedir.

4. İyileştirme Önerileri

Tarih Bölümünün mevcut öğrenme çıktılarının teorik hedeflerle uygulamaları daha güçlü biçimde örtüştürmesi amacıyla çeşitli iyileştirmeler önerilmektedir. Öncelikle, okuma becerilerinin uygulamalı biçimde kazandırılması için atölye dersleri ve arşiv uygulamaları artırılmalıdır. Öğrencilerin dijital arşiv platformları ve belge çözümleme yazılımlarıyla çalışmaları teşvik edilmelidir. Yabancı dil eğitimi kapsamında akademik tarih terminolojisine yönelik ders içerikleri güçlendirilmeli, öğrencilerin uluslararası makale ve monografileri analiz edebilecek düzeye ulaşmaları sağlanmalıdır. Dijital tarih ve sayısal beşerî bilimler alanında seçmeli dersler açılarak veri tabanı kullanımı, haritalama teknikleri, sözlü tarih kayıtlarının dijitalleştirilmesi ve veri görselleştirme gibi beceriler kazandırılmalıdır. Disiplinlerarası yaklaşımlar kapsamında tarih-sosyoloji, tarih-ekonomi, tarih-sanat tarihi ve tarih-felsefe ilişkisini ele alan dersler artırılmalıdır. Bu sayede öğrencilerin tarihsel olayları çok boyutlu analiz edebilme yetileri gelişecektir. Son olarak, arşivler, müzeler, kültür müdürlükleri ve araştırma merkezleriyle işbirliği yapılarak staj ve proje temelli saha deneyimleri yaygınlaştırılmalıdır. Bu uygulamalar, öğrencilerin akademik bilgilerini pratiğe dökmelerine ve mezuniyet sonrası kariyerlerine daha donanımlı başlamalarına katkı sağlayacaktır.

Sonuç: Tarih Bölümünün ders öğrenme çıktıları, güçlü kuramsal temeller üzerine inşa edilmiş olup öğrencilerin akademik ve analitik yeterliliklerini geliştirmeye yöneliktir. Bununla birlikte dijital dönüşüm, uygulamalı eğitim ve uluslararası literatürle etkileşim alanlarında yapılacak iyileştirmeler, programın niteliğini daha da artıracaktır. Sürekli güncellenen ve çağın gerekliliklerine uyum sağlayan bir müfredat, tarih eğitiminin sürdürülebilirliğini ve akademik kalitesini güçlendirecektir.

fsj 2

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TARİH BÖLÜMÜ
İŞ YÜKÜ DEĞERLENDİRME RAPORU
(2025-2026 Güz)

ÖZET

Bu rapor, Balıkesir Üniversitesi Tarih Bölümünde yürütülen lisans derslerinin öğrenci iş yükü açısından değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmada yukarıda belirtilen derslerin teorik saatleri, uygulama etkinlikleri, bireysel çalışma süreleri, okuma faaliyetleri, ödevler, proje hazırlıkları ve sınavlara hazırlık süreçleri dikkate alınarak toplam iş yükü analiz edilmiştir. Bulgular, bazı derslerde teorik ve uygulamalı bileşenler arasında denge bulunduğunu; ancak yoğun okuma gerektiren derslerde öğrenci iş yükünün öngörülen AKTS değerlerinin üzerinde olabildiğini göstermektedir. Rapor, iş yükü ile kredi dengesi arasındaki uyumu artırmaya yönelik öneriler sunmaktadır.

Bu analiz şu dersleri içermektedir:

Prof. Dr. Ahmet KOLBAŞI: Osmanlı Tarihi V, Osmanlı Devleti Çağdaşlaşma Hareketleri, Siyasi Düşünceler Tarihi, Yeni ve Yakın Çağ Ticaret Tarihi
Prof. Dr. Serkan SARI: İslam Tarihi ve Uygarlığı I, Büyük Selçuklu Tarihi, Selçuklu Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi, Bilim Tarihi I
Doç. Dr. Mustafa ÖĞE: Tarih Bibliyografyası, Osmanlı Paleografyası I, Osmanlı Sosyo-Ekonomik Tarih I, Yeniçağ Tarihinin Yerli Kaynakları I
Doç. Dr. Serap SUNAY: Balkan Tarihi, Çağdaş Dünya Tarihi I
Doç. Dr. Ferruh KAYALAN: Cumhuriyet Dönemi Dış politika İran Tarihi I, XX. YY Ortadoğu I
Doç. Dr. Hatice KERİMOĞLU: Rusya Tarihi, Çağdaş Türk Tarihi I
Dr. Öğr. Üyesi Azer GÜRCAN: Türk-İslam Devletleri Tarihi I, Anadolu Selçuklu Tarihi, Haçlı Seferleri Tarihi I
Öğr. Gör. Oylum BÖLÜK: Eskiçağ Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası, Eskiçağ Tarih ve Medeniyeti I, Roma Tarihi, Yunan Mitolojisi.
Arş. Gör. Dr. Ezgi AYDOĞMUŞ: Tarih Metodolojisi, Osmanlıdan Cumhuriyete Tarım Tarihi I

1. GİRİŞ

Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS), öğrencinin bir ders için harcadığı toplam zamanı esas alarak kredi belirlenmesini öngörmektedir. İş yükü; ders saatleri, bireysel çalışma, ödev, proje, seminer hazırlığı, sınavlara hazırlık ve uygulama çalışmalarını kapsamaktadır.

Tarih Bölümlerinde özellikle okuma yoğunluğu, belge incelemeleri ve yazılı analiz çalışmaları iş yükünü doğrudan etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır. Bu rapor, mevcut derslerin iş yükü dağılımını değerlendirerek kredi-iş yükü dengesini analiz etmeyi amaçlamaktadır.

2. TARİH BÖLÜMÜNDE İŞ YÜKÜ BİLEŞENLERİ

Tarih Bölümü lisans derslerinde iş yükü aşağıdaki temel bileşenlerden oluşmaktadır:

2.1. Teorik Ders Saatleri

A. 10

Haftalık 2–4 saat arasında değişen ders anlatımları, kronolojik ve tematik içerik aktarımını kapsamaktadır.

2.3. Akademik Okuma ve Literatür Analizi

Tarih eğitiminin temelini oluşturan kitap, makale ve belge okumaları önemli bir iş yükü kalemidir. Derslerde haftalık okuma süresi ortalamanın üzerindedir.

2.4. Sınav Hazırlık Süreci

Ara sınav ve final sınavlarına hazırlık süreci, özellikle bilgi yoğun derslerde önemli bir zaman gerektirmektedir.

3. İŞ YÜKÜ ANALİZİ

Genel değerlendirmeye göre:

- 2 AKTS'lik derslerde ortalama iş yükü 75–90 saat aralığında değişmektedir.
- 4 AKTS'lik derslerde iş yükü 140–170 saate kadar çıkabilmektedir.
- Okuma yoğunluğu fazla olan derslerde haftalık bireysel çalışma süresi 6–8 saate kadar ulaşabilmektedir.

4. DEĞERLENDİRME

Derslerin teorik çerçevesi güçlü olmakla birlikte iş yükü dağılımında homojenlik bulunmamaktadır. Özellikle belge çözümleme ve literatür taraması gerektiren derslerde öğrencilerin harcadığı süre planlanan iş yükünün üzerine çıkabilmektedir. Buna karşın genel itibarıyla iş yükü AKTS karşılığına uygun seviyededir.

5. İYİLEŞTİRME ÖNERİLERİ

1. AKTS hesaplamalarının öğrenci geri bildirimleri doğrultusunda düzenli olarak güncellenmesi.
2. Uygulama derslerinin ders programına entegre edilmesi.
3. Okuma listelerinin haftalık iş yükü dengesi gözetilerek düzenlenmesi.
4. Dijital kaynak kullanımı ve veri tabanı erişiminin kolaylaştırılarak araştırma süresinin verimli hale getirilmesi.

6. SONUÇ

Tarih Bölümünde yürütülen yukarıda adı geçen lisans derslerinin iş yükü genel olarak AKTS sistemine uygun olmakla birlikte, özellikle uygulamalı ve araştırma ağırlıklı derslerde iş yükü artışı gözlemlenmektedir. Öğrenci geri bildirimlerine dayalı periyodik değerlendirmeler, kredi-iş yükü uyumunu artıracak ve eğitim kalitesini güçlendirecektir. Sürekli izleme ve güncelleme mekanizmasının kurulması, programın sürdürülebilir akademik niteliğini destekleyecektir.